
Všeobecné podmienky pre poistenie prerušenia prevádzky následkom lomu strojov /VPLS-PP/

Všeobecná časť

Na tento druh poistenia sa vzťahujú ustanovenia Všeobecných podmienok pre poistenie majetku /VPPM/.

Osobitná časť

Čl. 1

Predmet poistenia.

- /1/ Ak sa prevádzka poistníka preruší následkom strojovej škody (čl. 2) na niektorom stroji, strojnom zariadení alebo prístroji uvedenom v zozname strojov v poistnej zmluve, nahradí poisťovňa podľa nasledovných ustanovení tým vzniknutú škodu prerušením prevádzky (čl. 3). Predpokladom je, že poistené veci boli postavené v prevádzky schopnom stave alebo po skončenej skúške a po skončenej skúšobnej prevádzke sú pripravené na začatie normálnej prevádzky.
- /2/ Predpokladom uzavretia poistnej zmluvy podľa týchto podmienok je, že pre poistené stroje, strojné zariadenie a prístroje existuje poistenie lomu strojov, bez ohľadu na to, u ktorej poisťovne toto bolo uzavreté. Poistná zmluva o poistení prerušenia prevádzky znáša právny osud spomenutej zmluvy o poistení lomu strojov len v tom smere, že zanikne aj ona, ak zanikne zmluva o poistení lomu strojov.

Čl. 2

Strojová škoda.

- /1/ Za strojovú škodu sa považuje nepredvídané a náhle vzniknuté poškodenie alebo zničenie spôsobené týmito udalosťami:
- a, chyba obsluhy, nešikovnosť, nedbanlivosť alebo zlomyseľnosť,
 - b, priame vplyvy elektrickej energie, ako výboj do zeme, skrat, nadmerné zvýšenie intenzity prúdu, preskoky, tvorba svetelných oblúkov a pod., aj keď boli vyvolané chybami izolácie, prepätím, priamym pôsobením atmosférickej elektriny ako indukciou, influenciou,
 - c, vady konštrukcie, výpočtu, liatiny, materiálu a výroby,
 - d, roztrhnutie následkom odstredivej sily,
 - e, nedostatok vody v parných kotloch a prístrojoch,
 - f, implózia a iné pôsobenie podtlaku,
 - g, pretlak, s výnimkou explózie podľa bodu 2, písm. "a",
 - h, zlyhanie meracích, regulačných a bezpečnostných zariadení,
 - i, víchrica, mráz a priame pôsobenie ľadochodu,
 - j, pôsobenie vonkajších mechanických vplyvov.
- /2/ Za strojné škody sa nepovažujú, bez ohľadu na príčinu vzniku, škody, ktoré vznikli:
- a, požiarom, úderom blesku, explóziou (pokiaľ tieto nebezpečenstvá môžu byť kryté požiarom poistením), hasením a strhnutím pri a po takýchto udalostiach, ďalej krádežou vlámaním, krádežou;
 - b, v prípade vnútorných nepokojov, štrajku, konania štrajkujúcich alebo prepustených, ktorí vnikli na pozemok podniku alebo sa tam protiprávne zdržiavajú, porušenia neutrality, vojnových udalostí všetkého druhu, vojenského obsadenia alebo invázie, nariadení štátnej moci, ako aj odobrania alebo zabavenia niektorou mocou alebo úradom; v prípade zemetrasenia, erupcie, sadania pôdy, zosunu pôdy, padania skál, krupobitia, povodne, lavín, pádu kameňa, záplavy a udalostí, ktoré treba pripísať škodlivým účinkom atómovej energie; ďalej v prípade odstrelovania v obvode pracoviska, pokiaľ poistník nepreukáže, že škoda s týmito udalosťami priamo ani nepriamo nesúvisí;

- c, chybami a nedostatkami, ktoré existovali pri uzavretí poisťnej zmluvy a poisťníkovi alebo jeho vedúcim pracovníkom boli známe alebo museli byť známe;
- d, úmyselným konaním, zanedbaním povinností alebo hrubou nedbanlivosťou poisťníka alebo jeho vedúcich pracovníkov;
- e, ako preukázateľný priamy následok trvalých vplyvov alebo pôsobení chemického, termického, mechanického, elektrického alebo elektromagnetického druhu, opotrebovaním a starnutím, aj predčasným, alebo následkom korózie, hrdze, kalu, vodného alebo kotolného kameňa alebo iných nánosov;
- f, uvedením do prevádzky po škode pred skončením definitívneho znovuzriadenia a zabezpečenia riadnej prevádzky;
- g, z príčin, za ktoré dodávateľ podľa zákona alebo zmluvy zodpovedá, pokiaľ nebolo dojednané príslušné rozšírenie ručenia;
- h, na náradí všetkého druhu, ako vrtáky, drviče, lisy, formy, matrice, nože, vzorkové valčeky, pílové listy, rezacie nástroje, sitá, filtre, kamene, raziče a pod., ako aj gule, kladivá a platne mlynov a na elektrických a mechanických zabezpečovacích prvkoch;
- i, na obručiach, kefách, popruhoch, reťaziach, remeňoch, hadiciach, lanách, dopravných pásoch, obloženiach z gumy, textilu a umelých hmôt, obloženiach valcov a pod.;
- j, na prevádzkových prostriedkoch všetkého druhu, ako pohonné hmoty, chemikálie, náplne filtrov, katalyzátory, kontaktné hmoty, chladiace, čistiacie a mazacie prostriedky a pod.;
- k, na základoch, zámurovkách, výmurovkách a výplni pecí;
- l, na strojnom oleji, pokiaľ nemá funkciu pre chladenie, prenos sily alebo izoláciu a má byť nahradený spolu s poistenou škodou na samotnom poistenom stroji.

Čl. 3 Škoda z prerušenia. Miesto poistenia.

- /1/ Za škodu z prerušenia prevádzky sa považuje ušlý podnikový zisk (čl. 4, bod 1) a nutné vynaloženia ďalej plynúcich prevádzkových nákladov (čl. 4, bod 2) v poistenom podniku, pokiaľ strojová škoda nastala na pozemku podniku uvedenom v poisťnej zmluve ako **miesto poistenia**.
- /2/ Zahnutie majetkových škôd spôsobených prerušením prevádzky skazením, poškodením alebo zničením surovín, polotovarov, hotových výrobkov a prevádzkových prostriedkov musí byť osobitne dojednané.
- /3/ Pokiaľ nie je osobitne dojednané, neposkytuje poisťovňa náhradu za zníženie hodnôt, ktoré následkom prerušenia prevádzky vznikajú pri vecných škodách na budovách, strojných zariadeniach, prevádzkových pomôckach, surovinách a tovaroch vo výrobe znížením ich použiteľnosti, hodnoty alebo skazením.
- /4/ Poisťovňa **neručí**, keď sa škoda z prerušenia prevádzky zväčší:
 - a, tým, že pri znovuzriadení alebo znovuoobstaraní poškodených alebo zničených strojov sa vykonajú zmeny, vylepšenia alebo inovácie,
 - b, zväčšením rozsahu prevádzky alebo novotami v podniku, ktoré sa po poisťnej udalosti vykonajú pri znovuzriadení prevádzky,
 - c, mimoriadnymi udalosťami alebo trvajúcimi pomermi, ktoré vzniknú počas prerušenia prevádzky, pod čo patria aj príčiny škôd podľa čl. 2, bod 2, písm. "a" a "b", bez ohľadu na to, či vznikli v podniku poisťníka, v opravovni alebo počas prepravy,
 - d, tým, že sa poisťník zavčas nepostará o znovuzriadenie alebo znovuoobstaranie alebo nemá na to zavčas dostatočný kapitál k dispozícii,
 - e, úradne nariadenými alebo vyvolanými opatreniami ohľadom znovuzriadenia, obmedzenia prevádzky alebo inými priedňami,
 - f, mimoriadnymi priedňami pri znovuzriadení alebo znovuoobstaraní, ako vyjasnenie vlastníctva, držby alebo nájmu, prejednávania dedičstva, súdne spory a pod.,
 - g, tým, že pri spolupatriaciach jednotlivých veciach zostávajúce nepoškodené jednotlivé veci nemôžu byť v podniku už použité.
- /5/ Prerušenia prevádzky, ktorých následky sa v podniku môžu bez väčších nákladov odstrániť, nie sú do poistenia zahrnuté.
- /6/ Poisťovňa neručí za škody z prerušenia prevádzky následkom poškodenia alebo zničenia vecí, ktoré nie sú uvedené v poisťnej zmluve, aj keď ich poškodenie alebo zničenie je následkom strojovej škody.

Čl. 4 Ušlý výnos podniku a trvalé prevádzkové výdavky.

- /1/ Ušlý výnos podniku je výnos, ktorý by bol poisťník docielil pri neprerušenej prevádzke počas trvania prerušenia prevádzky, najdlhšie však počas doby ručenia (čl. 6), za odpadnuté výkony podniku, keby nebola nastala poisťná udalosť.

Za výkony podniku sa považuje výroba a opracovanie tovarov na vlastný alebo cudzí účet alebo iné výkony poisteného podniku, smerujúce k dosiahnutiu zisku.

/2/ Trvalými prevádzkovými výdavkami sú nutné druhy nákladov popísané v poistnej zmluve (napr. platy, pracovné mzdy, miestne nájomné, dane, dávky, zmluvne splatné dlžné úroky z cudzieho kapitálu investovaného do poisteného podniku a pod.), ktoré poistník počas doby prerušenia prevádzky, najdlhšie však počas ručenia (čl. 6), bezpodmienečne musí vynaložiť, aby po znovuzriadení uvedených strojov, strojných zariadení a prístrojov do prevádzky schopného stavu umožnil čo najskoršie obnovenie prevádzky v pôvodnom rozsahu alebo na vynaloženie ktorých je poistník počas tejto doby právne zaviazaný.

/3/ Za ušlý podnikový zisk a trvalé prevádzkové výdavky sa nepovažujú:

- a, spotrebné dane a dane z obratu, ako aj mimoriadne dávky z majetku,
- b, náklady na zakúpenie tovarov, surovín, pomocných a pohonných látok, pokiaľ neslúžia na udržanie prevádzky,
- c, zisky a náklady, ktoré s vlastným výrobným, obchodným alebo živnostenským podnikaním nesúvisia, napr. z kapitálových, špekulačných alebo pozemkových obchodov,
- d, zmluvné pokuty alebo odškodnenia, ktoré idú na ťarchu poistníka pre nedodržanie dodacích alebo spracovateľských lehôt alebo iných prevzatých záväzkov.

Čl. 5 Poistná hodnota. Poistné.

/1/ Poistnou hodnotou je podnikový zisk (čl. 4, bod 1) a druhy trvalých prevádzkových výdavkov, popísané v poistnej zmluve (čl. 4, bod 2), ktoré by bol poistník docielil bez prerušenia prevádzky počas 12 mesiacov, nasledujúcich po vzniku škodovej udalosti (ročná suma, čl. 6).

/2/ Základom pre výpočet poistného je poistná suma pre podnikový zisk a trvalé prevádzkové výdavky pre jeden celý účtovný rok /ročná suma/.

Čl. 6 Doba ručenia.

/1/ Ručenie poisťovne začína okamihom škody lomu stroja (čl. 2) a trvá 12 mesiacov. Pri podnikoch, ktoré pracujú počas celého roku bez prerušenia alebo bez väčších sezónnych výkyvov, môže byť doba ručenia dojednaná pre kratšiu dobu na základe ročných súm podnikového zisku a trvalých prevádzkových výdavkov. V tomto prípade sa ručenie poisťovne obmedzuje na príslušnú časť ročnej sumy (suma ručenia), ktorá zodpovedá kratšej dobe ručenia.

/2/ Za škodu počas dojednanej časovej spoluúčasti neposkytuje poisťovňa žiadnu náhradu.

Čl. 7 Taxa.

Pevná suma poistnej hodnoty pre poistnú udalosť (taxa) nesmie byť dojednaná.

Čl. 8 Povinnosť viesť účtovníctvo.

/1/ Poistník je povinný viesť riadne účtovníctvo a záznamy, zostavovať inventúry a bilancie a pokiaľ sa týkajú bežného obchodného roku a troch predchádzajúcich rokov, uschovávať ich bezpečne a oddelene za účelom ochrany pred zničením.

/2/ Pri porušení tejto povinnosti nie je poisťovňa povinná plniť, pokiaľ poistník nepreukáže, že porušenie nenastalo úmyselne alebo z hrubej neobstaranosti a že neovplyvnilo zistenie škodovej udalosti a ani zistenie a rozsah plnenia poisťovne.

Čl. 9 Predaj.

/1/ Pri predaji všetkých strojov, strojných zariadení a prístrojov uvedených v zozname strojov, poistná zmluva zaniká následkom odpadnutia záujmu na poistení. Pri čiastočnom predaji sa poistná zmluva obmedzí podľa miery odpadu poistného záujmu.

/2/ Pri predaji celého podniku poistná zmluva zanikne v zmysle ustanovení § 812 Občianskeho zákonníka.

Čl. 10 Povinnosti poistníka pred vznikom škodovej udalosti.

/1/ Poistník je povinný starať sa a dbať, aby jeho vedúci prevádzky sa starali, aby poistené veci boli v technicky bezchybnom prevádzky schopnom stave, aby boli starostlivo ošetrované a udržiavané a neboli trvalo alebo úmyselne zaťažované nad technicky prípustnú mieru.

/2/ Poistník je povinný kedykoľvek povoliť komplexnú prehliadku svojej strojovej prevádzky zodpovedajúco legitimovaným splnomocnencom poisťovne.

/3/ Vedomé neplnenie týchto povinností zo strany poistníka oprávňuje poisťovňu plnenie znížiť v zmysle ustanovení § 799 Občianskeho zákonníka.

Čl. 11

Povinnosti poistníka v prípade škodovej udalosti.

- /1/ Poistník má v prípade škody lomu strojov (čl. 2, bod 1), ktorá by mohla mať za následok prerušenie prevádzky, za ktorú poistník žiada náhradu, nasledovné povinnosti:
- a, má sa podľa možností starať o odvrátenie a zmenšenie škody a pritom dbať pokynov poisťovne; pokiaľ to okolnosti umožňujú, má si tieto pokyny vyžiadať; ohľadom náhrady nákladov pozri čl. 13;
 - b, má bez meškania, len čo sa o škode dozvedel, podať správu poisťovni ďalekopisom, telegraficky alebo telefonicky;
 - c, má poisťovni, jej splnomocnencovi a znalcovi, pokiaľ je mu to možné, dovoliť každé vyšetrovanie príčiny a výšky škody a rozsahu jej povinnosti plniť, ako aj dať na požiadanie do zápisnice potrebné vysvetlenia alebo ich oznámiť písomne a predložiť doklady; pre tento účel má dať k dispozícii najmä obchodné knihy, inventúry, bilancie a výsledkové účty, ako aj pomocné knihy, účty a doklady o priebehu obchodu počas bežného roku a troch predchádzajúcich rokov, pokiaľ obchodný priebeh v týchto rokoch prichádzal do úvahy pre posúdenie, akoby sa vývoj bol ukázal v čase doby ručenia bez prerušenia prevádzky.
- /2/ Poistník je povinný v čase vyšetrovania škody dať poisťovni všetky písomné a ústne údaje správne a úplné. Poisťovňa je však povinná zachovávať tajomstvo o skutočnostiach, ktoré sa dozvedela.
- /3/ Ak poistník poruší niektorú z vyššie uvedených povinností, je poisťovňa oprávnená plnenie primerane znížiť (§ 799 Občianskeho zákonníka).

Pri porušení hrubou nedbanlivosťou povinností uvedených v bode 1 a 2, je poisťovňa povinná plniť v rozsahu, kedy porušenie nemalo žiadny vplyv na zistenie škodovej udalosti ani na rozsah plnenia poisťovne. Pri porušení hrubou nedbanlivosťou povinností záchrany stanovenej v bode 1, písm. "a" je poisťovňa povinná plniť, ak by rozsah škody nebol býval nižší aj pri náležitom splnení tejto povinnosti.

Čl. 12

Plnenie.

- /1/ Výška plnenia poisťovne za podnikový zisk a prevádzkové výdavky sa stanovuje podľa všetkých tých okolností, ktoré museli ovplyvňovať jej výšku počas doby ručenia poisťovne, najmä podľa stavu trhu a osobitných obchodných a technických prevádzkových pomerov. Rovnako sa zistí vplyv zavedených zmien v prevádzkovom systéme alebo odbytových pomerov a ovplyvnenie vyššou mocou, štrajkom, bojkotom, výlukou, konkurzom alebo vyrovnaním poistníka.
- Pri zisťovaní škody sa ďalej berie do úvahy: zisk, ktorý môže byť dosiahnutý pri speňažení surovín a polotovarov po poistnej udalosti, možnosť náhradnej alebo núdzovej prevádzky alebo práce vo mzde, možnosť dohnať výpadok po znovuzahájení prevádzky zvýšenou výrobou, spracovaním alebo predajom tovarov alebo inými zvýšenými výkonmi počas doby ručenia alebo v primeranej lehote po jej uplynutí.
- Nehradia sa prevádzkové výdavky, ktoré na základe prevádzkových pomerov pred vznikom poistnej udalosti pripadajú na pokračujúcu časť prevádzky.
- /2/ Pri podnikoch, u ktorých sa podnikový zisk nerozdeľuje rovnomerne na celý prevádzkový rok, treba to vziať do úvahy pri výpočte ušlého zisku za dobu ručenia.
- /3/ Pri zisťovaní náhrady je podkladom poistná hodnota (čl. 5) v čase vzniku škodovej udalosti (hodnota náhrady). Ak je dojednaná doba ručenia kratšia ako 12 mesiacov, na miesto poistnej sumy nastúpi suma ručenia ako hranica plnenia (čl. 6).
- /4/ Poistné sumy (čl. 5) dané ako podklady pre poistenie, nezakladajú žiadny dôkaz pre správnosť poisteného podnikového zisku a poistených prevádzkových výdavkov.
- /5/ Ak by poistený podnik aj bez vzniku poistnej udalosti nebol vykazoval počas doby ručenia žiadny podnikový zisk, potom nemá poistník žiadny nárok na náhradu ušlého zisku.
- /6/ Poistník nemá žiadny nárok na náhradu poistených prevádzkových výdavkov, ak by vynaložené výdavky v čase doby ručenia aj bez vzniku poistnej udalosti nebol býval nahospodáril.
- /7/ Pri výpočte náhrady za prevádzkové náklady u podnikov uvedených v bode 2, treba vziať do úvahy, v akom rozsahu fixné prevádzkové výdavky boli už nahospodárené v časovom období mimo doby ručenia alebo môžu byť ešte nahospodárené.
- /8/ Ušlý podnikový zisk a nato pripadajúca náhrada sa zisťuje, pokiaľ nebolo inak dojednané, vopred, pre celú dobu trvania predpokladaného prerušenia prevádzky, najdlhšie však pre dobu ručenia. Trvalé (fixné) prevádzkové výdavky a na to pripadajúca náhrada sa zisťujú vopred pre uvedený časový úsek a to oddelene pre každý kalendárny mesiac. Ak sa však pri poslednej mesačnej platbe (čl. 15) prejaví, že poistník na týchto trvalých prevádzkových výdavkoch dosiahol úsporu, poisťovňa dodatočne opraví príslušnú náhradu. Na požiadanie poisťovne je poistník povinný predložiť jej mesačne výkaz o skutočne vynaložených prevádzkových nákladoch.

Čl. 13

Náhrada nákladov.

- /1/ Náklady, ktoré poistník vynaložil na odvrátenie alebo zmenšenie škody z prerušenia prevádzky, idú na ťarchu poisťovne:
- a, pokiaľ znižujú rozsah plnenia poisťovne; alebo
 - b, pokiaľ ich poistník podľa okolností považoval za potrebné, ale pre ich súrnosť nemohol si vopred vyžiadať súhlas poisťovne; v tomto prípade je poistník povinný o zavedených opatreniach bez meškania upovedomiť poisťovňu.

/2/ Poistovňa nehradí náklady:

- a, ak priniesli poistníkovi úžitok presahujúci dobu ručenia,
- b, ak bol nimi nahospodárený zisk alebo trvalé prevádzkové výdavky, ktoré nie sú poistené,
- c, ak spolu s náhradou prekračujú poistnú sumu, pokiaľ neboli vynaložené na pokyn poisťovne.

/3/ Pri podpoistení (čl. 10 Všeobecných podmienok pre poistenie majetku /VPPM/) sa náklady nahradia v rovnakom pomere ako škoda z prerušenia prevádzky.

Čl. 14 Konanie znalcov.

Doplnok k čl. 11 Všeobecných podmienok pre poistenie majetku /VPPM/:

/1/ Pokiaľ sa obe zmluvné strany po vzniku škody z prerušenia prevádzky nedohodli inak, musia zistenia znalcov obsahovať najmenej nasledovné:

- a, zistenú alebo predpokladanú príčinu vzniku škody lomu strojov,
- b, rozsah a dobu pravdepodobného prerušenia prevádzky,
- c, poistnú hodnotu podľa čl. 5,
- d, sumu ušlého podnikového zisku následkom škody spôsobenej poistnou udalosťou, a pokiaľ doba prerušenia prekračuje dobu ručenia, sumu škody za ušlý zisk pripadajúcu na dobu ručenia,
- e, trvalé prevádzkové výdavky, ktoré prichádzajú do úvahy pre plnenie a pre to potrebnú mesačnú sumu,
- f, či a akým spôsobom pri zisťovaní škody z prerušenia prevádzky prídu do úvahy okolnosti podľa čl. 12, ktoré ovplyvňujú plnenie poisťovne, a ako na ne znalci vzali zreteľ.

/2/ Znalci sú povinní v rovnakej miere ako poisťovňa zachovať v tajnosti skutočnosti, ktoré sa dozvedeli.

Čl. 15 Platenie náhrady škody.

Doplnok k čl. 13 Všeobecných podmienok pre poistenie majetku /VPPM/:

/1/ Ak je možné po uplynutí jedného mesiaca od začiatku prerušenia prevádzky a po uplynutí každého ďalšieho mesiaca zistiť sumu, ktorú má poisťovňa za uplynulú dobu prerušenia hradiť, môže poistník požadovať, aby mu táto suma bola vyplatená ako záloha na celkové plnenie.

/2/ Kým nie je náhrada dohodou alebo znaleckým konaním (čl. 14) určená, nemôže byť nárok na náhradu škody voči poisťovni postúpený.

Čl. 16 Právny pomer po škodovej udalosti.

Doplnok k čl. 14 Všeobecných podmienok pre poistenie majetku /VPPM/:

Po vzniku škody z prerušenia prevádzky sa znižuje suma ručenia pre zvyšok poistného obdobia o sumu plnenia, pokiaľ poistník bez meškania po obnovení prevádzky a ešte pred vznikom ďalšej škody nedoplatí zodpovedajúce poistné za zvýšenie sumy ručenia na pôvodnú sumu na dobu do konca poistného obdobia. Od začiatku nasledovného poistného obdobia platí zase pôvodná suma ručenia ako aj poistná suma a poistné.

- • - • - • - • - • -